

L'homenatge va servir a tots per reviuire l'home i la seva obra, per a fer de la vida un gaudi dels valors del que és autèntic, i també per a recordar, tots plegats, l'home i l'exemple. Totes i cada una de les veus —entre les quals hi havia la filla, Manena Huguet— que interpretaren l'obra d'Huguet excel·liren en el seu paper i convé remarcar també el poema musical de Victòria Salvà —que només vàrem poder sentir als assajos perquè una brusca inoportuna ho va impedir— i el poema «Campos, sempre» musicat expressament pel jove M. Llinares i que va interpretar magistralment Quatre de Cor.

Estam ben segurs que de l'acte que férem entre tots, en Damià n'hauria estat ben satisfet perquè el vàrem preparar des de l'estima i perquè hauria constatat que nosaltres sí que som fidels al país i a la seva gent i que sabem que «el poble que honora els seus escriptors s'honora a si mateix». Ben probablement si hagués passat per aquella plaça tota estibada, els seus ulls haurien lluit amb aquella fina ironia, però també amb un punt d'emoció. La mateixa que vàrem tenir tots nosaltres.

Antònia SITJAR VALLS
Obra Cultural de Campos

XXVIII Congresso Internazionale di Linguistica e Filologia Romanza (Roma, 18-23 de juliol de 2016). — El vint-i-vuitè Congrés Internacional de Lingüística i Filologia Romàniques, que organitza cada tres anys des de 1928 la *Société de Linguistique Romane*, ha tornat el 2016 a la ciutat-mare de la romanitat, on ja s'havia celebrat el tercer congrés en un llunyà 1932. Una vegada més, els romanistes ens vam aplegar per compartir els resultats de la recerca, intercanviar idees i mètodes, i gestar nous projectes, i per reviuire, encara un altre cop, la «internacional de l'amistat» que sovint evocava el president d'honor de la *Société* Antoni M. Badia i Margarit.¹

El gruix del congrés consistí en la presentació de les comunicacions; n'hi hagué més de 500 anunciades, dividides en 16 seccions, algunes de les quals hagueren de desdoblar-se en dues sales. Però parlarem en primer lloc de les activitats que les emmarcaren, i que foren organitzades, com tot el congrés, per Roberto Antonelli, amb Gioia Paradisi i Arianna Punzi, i un nombrós equip de col·laboradors, i coordinat per part de la *Société* per Martin Glessgen, Fernando Sánchez Miret, Laura Minervini i Rosario Coluccia. L'interès cultural d'una ciutat com Roma no necessita cap mena d'aval, però amb motiu del congrés, i des de finals de març, s'incrementà encara: es pogué visitar a la *Biblioteca dell'Accademia Nazionale dei Lincei e Corsiniana* una extraordinària exposició de 180 còdexs, intitulada *I libri che hanno fatto l'Europa*. El tema del congrés era «Linguística e filologia romanza di fronte al canone» i l'exposició reunia, en diferents sales, un riquíssim fons d'obres de la Biblioteca de l'Accademia dei Lincei i d'altres biblioteques romanes i que anava dels autors clàssics a Llull, Avicenna, Alfons X, textos èpics francesos, Ariost, Jofre de Mouth, Chrétien de Troyes o el *Roman de la Rose*, fins a cançoners trobadorescos (A i H), Dante, Petrarca, Boccaccio i acabant amb Valla, Bembo i Castiglione. Fou també l'Accademia dei Lincei que acollí la jornada de pausa enmig del treball de les seccions, el dijous 21, dia en què tingué també lloc el tradicional sopar comú.

En els parlaments de la sessió inaugural es destacaren diversos aspectes (les intervencions es poden veure a través de la pàgina del congrés: <http://www.cilfr2016roma.it/>); entre ells, el caràcter propi del congrés. Cada congrés té algun aspecte que el fa diferent dels altres, i en aquest fou la concepció tradicional de la *filologia romanza* a Itàlia, que inclou tant lingüística com literatura, i que marcà l'elecció dels temes de les seccions o les conferències plenàries. Aquestes foren les se-

1. «Romania, Romanitas, Romanistica», *Estudis Romànics* 22 (2000), p. 10, n. 6.

güents: el dia 18, tot just després de la inauguració, Gilles Roques, «Les canons textuels médiévaux entre linguistique et littérature»; el mateix dia a la tarda, una taula rodona sobre Plurilinguismo e identità moderada per Laura Minervini; el dia 19, Francisco Rico, «Cervantes e le origini del romanzo moderno». En la jornada de pausa a l'Accademia dei Lincei hi hagué encara una sessió plenària amb el tema «Tra storia, lingua, testo e immagini: la Commedia oggi». I ja en la jornada de clausura del congrés, una taula rodona «Roma nella storia, nella linguistica e nella letteratura» moderada per Pietro Trifone, i la quarta sessió plenària amb el títol «Lessico intellettuale ed affettivo dell'Europa», amb intervencions de Paolo Canettieri, Riccardo Pozzo i Pina Totaro.

Durant els dies 18, 19, 20 i 22 es desenvolupà el treball de les seccions amb la presentació de les comunicacions. Les seccions s'estructuraren al voltant dels temes següents: «Acquisizione e apprendimento delle lingue», «Antropologia, sociologia e studi di genere davanti alla linguistica e alla letteratura», «Canoni, generi testuali e lingue letterarie», «Linguistica generale e linguistica romanza», «Latino e lingue romanze», «Fonetica e fonologia», «Morfologia e sintassi», «Lessicologia, semantica e etimologia», «Linguistica dei corpora e filologia informatica», «Dialettologia, sociolinguistica e linguistica variazionale», «La Romania fuori dall'Europa», «Ecdotica, critica e analisi del testo», «Filologia europea – lingue e letterature nazionali», «Lingue e letterature comparate, di frontiera e dei migranti», «Traduzione e traduttologia», i «Storia della linguistica e della filologia»; «Linguistica, filologia e formazione». No podem aquí glossar l'interès i varietat de les comunicacions, que abracen un extens ventall de temes, orientacions metodològiques i objectes d'estudi.

La segona hora de la tarda del dia 20 es destinà a l'assemblea de la *Société de Linguistique Romane*, on es recordà els socis traspassats des del darrer congrés (Nancy, 2013), entre ells el qui n'era president en actiu David Trotter i el president d'honor Antoni M. Badia. Es designà el lloc de celebració del proper congrés, que serà a Copenhaguen l'estiu de 2019, organitzat per Lene Schøsler, que també fou escollida com a vicepresidenta de la *Société*, i a més s'escolliren o renovaren els càrrecs del *bureau* per al trienni 2016-2019: Roberto Antonelli com a president i Robert Martin com a president d'honor, així com nous consellers i conselleres.

La sessió de clausura tingué lloc al Campidoglio, a la sala de la Protomoteca, amb les sessions plenàries que ja hem esmentat i la presència de les autoritats. Es tancava una setmana de treball intens i profitós, enmig d'una aclaparadora calor d'estiu romà, que tanmateix no espantà mestres venerables, com el nostre President d'Honor Max Pfister, assidu i participant actiu en totes les sessions, ni els organitzadors, ni la generació més jove de romanistes.

Maria-Reina BASTARDAS I RUFAT
Universitat de Barcelona

IVème Congrès International de Dialectologie et de Sociolinguistique (Université Paris Sorbonne, 7-9 Septembre 2016). — Tras los congresos celebrados en la Universidad Federal de Maranhão (CIDS-2010), en la Universidad Federal do Pará (CIDS-2012) y en la Universidad Estadual de Londrina (CIDS-2014), todos ellos en Brasil, entre los días 7 y 9 de septiembre de 2016, la Universidad de la Sorbona convocó a los distintos grupos de investigadores americanos y europeos que trabajan en las áreas de Dialectología y Sociolingüística, con el objetivo de dar a conocer los avances más significativos llevados a cabo en estas disciplinas durante los últimos años, favorecer la discusión teórica sobre la variación lingüística e intercambiar experiencias.

En 2010, la celebración del primer CIDS tuvo como finalidad principal la promoción y difusión del trabajo realizado por los grupos de investigadores brasileños que en aquellos momentos estaban inmersos en la elaboración de diversos atlas regionales (*estaduais*) y en un nuevo proyecto de ámbito nacional, el ALiB (*Atlas Lingüístico do Brasil*). A esa primera reunión asistieron algunos maes-